

—¿Qué?.. Digas.—Acóstat—¡Cal
—Es que haig de dirtho á l' orella.
—¿Qué? No sé perquè; aquí ray
qu' es sols lo Cel tesqimoni,
ja pots dirrho tot ben alt.
—¡Quin modo de fer patirmel
—Pobret!.. No m' agafarás...

* * *

—¿Sí? Renyits.. Ja no t' estimo.
—¿Nor Doncas jo més que may
—No 't vull gens per mal cor.—Digas
lo que vulgas, que ré 'm fá.
—Es que vull ben aborriarte
—¿Aborriarte? ¡Tant se vall
—Si no t' acostas, te deixo.
—¿Ah, si?.. Adéu. ¡Jo, te deixatl

* * *

—¿Y are, Cinta? ¿Ahont vás? No corris.
—Adeu, adeu; ja vindrás.
—Per Déu, vina; ¿sents? Perdónam...
—Adéu, adeu, noy; qu' es tart
y la mare 'm pegaría.
—Pró, donz; no corris tant.
—Ja 'm dirás aquella cosa
un' altre dia.... demá.
—Pró, atúrat — No, no, tinch feyna.
—Donchs, espéram al barranch
¿Ho sents?.. (¡Ja no 'm sent!... Cóm corre!
¡qui s' ho havia de pensar!...)

* * *

—Altol Diners ó la vida...
—¡Ayl ets tú?... M' has esperat?
—Es porque t' estimo massa
tot y sent tant dolent.. ¡Aul
—¡quin pés del cor m' has tret, Cinta!
—¿qu' encare 'm vols parlar baix?
si tornas á la mateixa,
llavoras sí que me 'n vaig!
—No, no; no vull fé entadarte
may més; passa tú á devant,
pero no 't separis gaire...
—Ets un beneyt del cabás
—Y tú ets un' altra beneyta.
—Dos beneyts que 'ns hem trovat....
.....
—Are t' estimo més que antes.
—Donchs, jo no; t' estimo igual.

JOSEPH BARBANY.

Subjectividad literaria.

Si regireu novelas, treballs literaris, poesias y fins resenyas periodísticas trovareu en tots ells una nota comuna y característica, cual es l' alusió ó descripció que de la naturalesa 's fa... Canta 'l poeta las grandeças del mon; las belleças del camp, lo murmul de l' aigua, la ronca veu d' ona superba, la sublimitat de l' aubada quan lo mon es deixondeix y obra la terra sas perpellas... canta ab frasse airada la tempesta, lo retruny del tró, lo llampech... sa mateixa lira entona á vegadas cants de benandança y altres de tristesa, la natura es á voltes riallera, á voltes trista.... Cuand el noveliste corre ab afany pere donar millor relieu á sos paisatges, fa riurer al mon, volar al home per l' espay com aigla, bramar la mar, plorar la natura y animant las tenebras fa exténdrelas per la costre de la terra.... Poetas, prosistas á grans y á petites dosis, tots buscan inspiració en lo cel, en la terra, en lo camp, en lo mon....

Y observis qu' el pintar al mon l' animan sempre, el vivifican; no es el mon mort é inactiu, sino 'l mon que trevalla, que viu.... Unes voltes en ell reflexten l' estat del personatge que pintan; altres fan notar lo contrast entre aquet y 'l mon... En el primer l' home y el mon glaixen sot las mateixas ideas, s' unifican, es compenetran y l' home es l' anima del mon, el mon es lo cos del home.... En el segon sas ideas son diversas, contrarias y l' home sembla una excepció folia del mundanal... es un boig que plora al veurer riurer, ó un sabi que riu de satisfacció al veurer plorar al mon sas culpas o que plora quand el mon riu....

¿Y á quina causa obeheix? ¿Es tal volte qu' el mon es la font única de belleça? ¿es tal volte 'l mon l' única font d' inspiració?

No; no es el mon la font única de belleça

El mon sens ilusió fore monotono, sens ilusió fore imposible la vida, y com el millor exemple de vida y activitat el tenim en nosaltres, d' aquí qu' apleguém nostres actes al món y 'l vivifiqúem l' *humanisém*... Per sa part el mon mod fica nostres ideas y 'ns materielisa, ens *monomansa*.... No cantara may lo poeta *européo* ab tan color lo desert africa; ni tampoch lo fill del Nou Mon cantarà ab tanta inspiració y belleça las planurias de la vella Asia.... May ha sigut idéntich lo pensar del fill del Nort rodejat de glas, cubert de neu, ab un cel sempre fosc... qu' el del fill del Ecuador ennegrida sa carn al escalf d' un sol abraçador....

Y es que l' home no pod sustrairers á l' influencia del mitj ambient: es fill de la terra; y